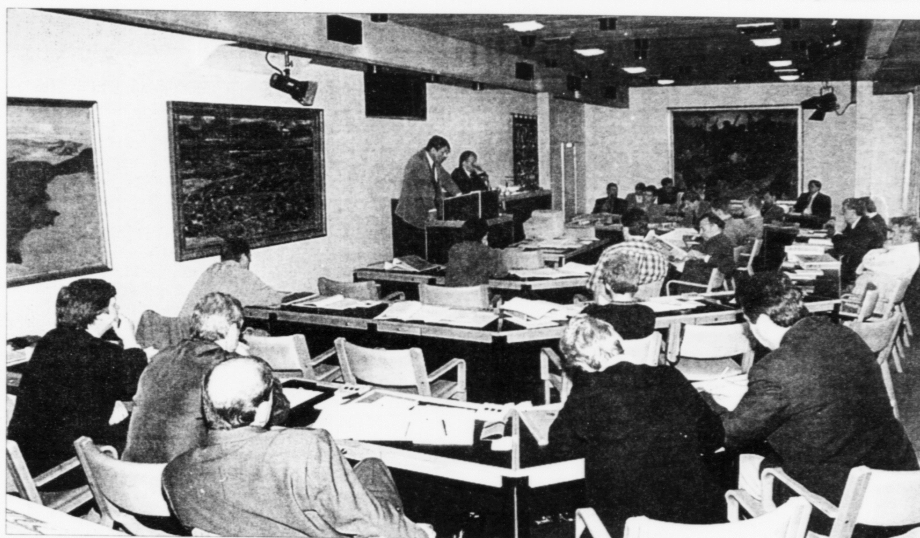

Eingin semja um grundlógarnevnd

Grundlógarnevndin átti at greina bæði fullveldi og samveldi sigur Javnaðarflokkurin, sum eisini ynskir meira demokrati og fólksliga umboðan í nevndina

RIGMOR DAM

Um samgongan hevði gingið við til at víðkað arbeiðssetningin hjá grundlógarnevndini, hevði Javnaðarflokkurin tikið undir við uppskotinum um setan av grundlógarnevnd. Flokkurin ynskir at nevndin, umframt at smíða eina grundlóg, eisini skal kanna, hvørjir møguleikar eru fyri sjálfstýri innan ríkisfelagsskapin. Hetta sigur flokkurin í álitinum frá rættarnevndini, til uppskot landsstýrisins um setan av grundlógarnevnd. Endamálið skuldi so verið, at nevndararbeiðið fór fram á tveimum stigum, so leidis, at um fullveldisætlanin fellur við eini fólkaatkvøða, er samveldisuppskotið frá Javnaðarflokkinum ein alternativ loysn. Ein heilgærðing kunnu vit siga.

Men ein meirluti í rættarnevndini, Sámál Petur í Grund, Eyðun Vidarø, Rúna Sivertsen, Hergeir Nielsen og Hans Tausen Olsen, ynskir ikki at broyta uppskotið frá landsstýrinum. Sostatt eru tvey minnilutaalit frá ávíkavist, Hans Paula Strøm úr Javnaðarflokkinum og Alfred Olsen úr Sambandsflokkinum.

Minnilutin, Hans Pauli Strøm, sigur í álitinum, at longu tá uppskotið var til umrøðu á fyrsta fundi í rættarnevndini, boðaði Javnaðarflokkurin frá, at hann var sinnadur at royna at fáa eina semju við samgongumeirlutan, um so var, at hesin vildi ganga Javnaðarflokkinum á móti m.a. við at víðka arbeiðssetningin hjá grundlógarnevndini.

Í hesum var ynski Javnaðarflokksins, at umframt arbeiðið við at gera eina feroyska grundlóg, skuldi grundlógarnevndin eisini kanna og vísa á, hvørjir møguleikar kundu verða fyri broytingum í galdandi ríkisgrundlóg, sum kundu tryggja feroyskt sjálfstýri innan ríkisfelagsskapin.

Her var fyrst og fremst hugsað um, hvussu man við broytingum í grundlógini kundi fáa ásett, at tað var Føroya Løgting - og ikki ríkismyndugleikarnir - sum var hægsti myndugleiki og hægsta lóggávuvald í Føroyum.

Á næsta fundi legði Javnaðarflokkurin útgreinaðu sjónarmið síni fram. Hesi sjónarmið greiðir flokkurin frá í álitinum.

Rangvæg mannagongd

Flokkurin sigur, at tað er skeivt mannagongd, at gera eina grundlóg fyri eitt feroyskt fullveldi longu nú, áðrenn Føroya fólk er eftirspurt, um vit skulu hava nakkað fullveldi.

Hetta fer einans at hava ein propagandistisk leiklut fyri fullveldisætlanini, at seta eina grundlógarnevnd áðrenn eina fólkaatkvøðu, sigur hann, og

- Kann Javnaðarflokkurin hinvegin fáa ávirkan á, hvussu grundlógararbeiðið verður lagt til rættis, og geva tí eitt breiðari grundarlag, við hann royna at søkja semju við samgongumeirlutan.

Rættarskipanin burtur
Í lógaruppskotinum um setan av grundlógarnevnd, í §1, stk. 4 stendur, at nevndin

skal „gera uppskot til eina feroyska rættarskipan“. Javnaðarflokkurin ynskir at strikað henda setning, og í staðin ynskir flokkurin, at sett verður ein serstøk rættarskipanarnevnd.

Hetta grundgevir flokkurin við, at arbeiðið við at gera eina feroyska rættarskipan er eitt risastórt arbeiði, sum er alt ov rúgvismikið, tíðar, og orkukrevjandi, til at tað kann skoyttast upp í endan á arbeiðinum hjá eini grundlógarnevnd.

- Harafturat kann tað eisini av øðrum grundum verða ónskiligt at loysa arbeiðið, fyri at fáa eina sjálfstøðuga feroyska rættarskipan, frá arbeiðinum við at gera eina grundlóg - tí fellur fullveldisætlanin við komandi fólkaatkvøðu, so fellur eisini grundarlagið fyri grundlógararbeiðinum burtur. Tá kann kortini arbeiðið við eini sjálfstøðugari feroyskari rættarskipan halda fram, sigur flokkurin í álitinum.

Viðkaður arbeiðssetningur

Av tí at Javnaðarflokkurin ikki tekur undir við fullveldisætlanini hjá landsstýrinum, leggur hann í álitinum fram ynski um ein viðkaðan arbeiðssetningur fyri grundlógarnevndina, sum eitt nýtt §1, stk. 2.:

„Nevndin skal í øðrum lagi gera uppskot til tær broytingar í verandi ríkisgrundlógini, sum krevjast fyri at tryggja feroyskum sjálfstýri innan fyri ríkisfelagsskapin“.

- Hevði fullveldisætlanin verið samtykt við eina fólkaatkvøðu, hevði stóðan sjálvandi verið ein onnur, sigur flokkurin og leggur

afturat.

- So varð neyðugt við eini grundlóg, og so hevði Javnaðarflokkurin sjálvandi tikið undir við tí. Men fullveldisætlanin hevur ikki verið til fólkaatkvøðu, er ikki samtykt, og kann Javnaðarflokkurin tí heldur ikki taka undir við uppskotinum, so leingi sum tað bert hevur tað eina endamálið: At smíða eina fullveldisgrundlóg.

Hinvegin vísir flokkurin á, at hann tekur til eftirtektar, at ein meirluti í lögtinginum hevur gjørt av at miða eftir at skipa Føroyar sum fullveldi, og tí vil gera eina nýggja grundlóg.

Men um flokkurin skal taka undir við uppskotinum, sigur hann at endamálsorðingin skal víðkast til eisini at fevna um ynski Javnaðarflokksins - at fáa kannað alternativu møguleikarnar fyri feroyskum sjálfstýri, við broytingum í verandi ríkisgrundlóg.

Í hesum sambandi vísir minnilutin Javnaðarflokkurin á, at danir hava sett sær fyrri at gera broytingar í galdandi grundlóg um nokur ár. Til hetta endamál verður „savnað saman“ ynski og uppskot til broytingar.

- So tað eru góðir møguleikar at koma við broytingaruppskotum úr Føroyum, sigur Javnaðarflokkurin.

Á tveimum beinum
Í álitinum verður grundgevið fyri einum „tvíbreytaðum“ arbeiðssetningi.

- Síðst í hesum árinum skal fólkaatkvøða verða um fullveldisætlanina. Fellur hon, dattur arbeiðið at gera fullveldisgrundlóg burtur. So kann nevndin konsentrera seg um at fáa fram broytingar í ríkisgrundlógini fyri feroyskum sjálf-ræði, sigur flokkurin og leggur afturat, at um fullveldisætlanin hinvegin verður samtykt, dattur uppskotið hjá Javnaðarflokkinum burtur, og nevndin kann konsentrera seg fullt um at smíða feroyska grundlóg.

- Sostatt tekur hesin viðkaði ella „tvíbreytaði“ arbeiðssetningurin, hædd fyri báðum møguleikum, sigur

hann.

Er samgongan fastlæst?

Um henda tvíbreytaða arbeiðssetning, sum bæði tekur hædd fyri leið samgongunar og Javnaðarflokksins, sigur flokkurin, at her kundi samgongumeirlutin, við stóðu síni til broytingaruppskotið vísa, um Javnaðarflokkurin hevur rætt ella skeivt tá hann sigur, at „Landsstýrissamgongan hevur frá byrjanini læst seg fasta á síni egnu sjónarmið, har tað framanundan er gjørt av, hvat úrslitið skal verða, og har allar fyrirreikingar verða avmarkaðar til at miða einvíst eftir hesum úrsliti“.

Ódemokratisk uppskot

Javnaðarflokkurin sigur harafturat í álitinum, at har eru heilt ítökilig stór og greiflig ódemokratisk lýti í lógaruppskotinum, sum øll benda á ein marghátligan einaveldisligan hugsunarhátt hjá landsstýrismanninum, sum hevur evnað lógaruppskotið til.

- Í uppskotinum hevur landsstýrismaðurin nevnliga givið sær sjálvum ein slíkan leiklut, at tað er ein politisk neyðtøka av grundlógararbeiðinum, longu áðrenn tað verður byrjað, sigur flokkurin, og vísir á fleiri dømi í álitinum, sum eftir hansara tykki eru ódemokratisk.

- Í §1, stk 2 stendur, at „Landsstýrismanninum verður heimilað at útgreina arbeiðssetning nevndarinnar...“ Til hetta sigur Javnaðarflokkurin, at tað er lögtingið, sum skal samtykka lógina um setan av grundlógarnevnd og harvið eisini arbeiðssetning hennara.

- Tað er púra burturvið, at landsstýrismaðurin skal seta seg upp um lögtingið og sjálfur stýra arbeiðinum beinleiðis við at taka grundlógarnevndina av ræði og gera seg inn á sjálvsagda rætt hennara at skipa arbeiðið sít, sigur hann og nevnr enn eitt dømi:

- Í §2, stk 2 stendur, at „Landsstýrismaðurin velur tvey fimm umboðini við

Lesið meira á síðu 9

Hugnakvøld

Leygarkvøldið 30/01 1999

Til matna:

Skeljadjóraborðiskur

v/ feroyskum hummara,

goggum og øðum

Stoktur lundi v/ grønmeti,

Waldorffsalat og villinisós

Heimagjörður tsur

v/ Grand Marnier-smakki,

vendur í sjokolátu

Undir borðhaldinum spæla

Jóhannes Andreassen

og **Sámál Petersen**

Dínér-tónleik

Kostnaður fyri tiltakið:

250,-

Aftaná spæla

LAÐAMENN
til dans

Vinarliga bileggið borð á tlf. 31 75 00

Eisini fæst búlig gisting

Hotel Føroyar

Tlf. 317500

Best Western